

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

966. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

73. ÅRGANG 21. JANUAR 1971

Forsøg med forskellig optagningstid for tulipaner 1966-69

Efter gentagne henvendelser om hjælp til vurdering af brand- og haglskader i tulipaner, blev et forsøg med forskellig optagningstid anlagt ved Aarslev. Det drejede sig om at afgøre hvor stor skade en total ødelæggelse af toppen på forskellige tidspunkter ville medføre, desuden ønskede man oplysninger om, hvorledes de skadede løg helst skulle behandles. Ved en lignende undersøgelse i Holland (Timmer og Koster 69) fandtes at fjernelse af toppen før blomstring medførte en udbyttereduktion af løg på 80 pct., fjernelse af toppen umiddelbart efter blomstring gav en reduktion på 50 pct. og en delvis fjernelse af toppen på forskellige tidspunkter derefter reducerede udbyttet med 10 til 40 pct.

Ved nærværende undersøgelse, der gennemførtes i årene 1966-69, blev toppen helt fjernet på tre forskellige tidspunkter mellem blomstring og nedvisning. Det tilstræbtes at lægge disse tidspunkter henholdsvis 1, 3 og 5 uger efter blomstringen, og ved hvert tidspunkt blev halvdelen af løgene gravet op straks, den anden halvdel blev først taget op til normal optagningstid. Sorten Danton blev anvendt, og der var to fællesparceller à 0,6 m².

Forsøgets resultater

Der blev som det fremgår af tabel 1 opnået tilvækstprocenter fra ÷ 8 til 185 ved optagning af løgene på disse fire tidspunkter fra blomstring til normal optagningstid. Det gav en væsentlig forskel i udbyttet om man tog løgene

op samtidig med fjernelsen af toppen, eller om de fik lov at blive liggende i jorden til normal optagningstid. I gennemsnit af alle tre behandlingstider gav opgravning straks 67 pct. tilvækst og optagning til normal tid 81 pct. Udbyttekurverne er indtegnet på fig. 1.

Der er som det fremgår heraf tale om en jævn stigning i udbyttet fra blomstring til nedvisning, og kunne man vurdere skadens omfang i forhold til disse vægterkurver, ville det være forholdsvis let at gøre op. Man kunne ud fra et normalt udbytte følge kurverne tilbage til tidspunktet for skadens indtræden og der direkte aflæse hvor mange pct. udbyttet måtte være reduceret med. Desværre er forholdet ikke så enkelt, idet reduktion på f.eks. 40 pct. i vægt ikke betyder at værdien også er reduceret med 40 pct., den vil som regel være betydelig mindre.

En normal avl af tulipanløg består af en blanding af drivløg, læggeløg og yngel. Drivløgene er de største løg, og det er dem avleren kan sælge, læggeløgene er de mellemstore løg og danner grundlaget for næste års avl, medens ynglen, der er de mindste løg, i de fleste tilfælde er værdiløs. Det er det indbyrdes forhold mellem disse tre grupper der ændres til ugunst for avleren ved en for tidlig vækststandsning. Jo tidligere væksten standses des flere små løg bliver der og med drivløgene er forholdet modsat, jo tidligere vækststandsning des færre drivløg. En sortering af løgene fra ovennævnte forsøg gav følgende antal drivløg: Omregnet til 1000 stk. pr. ha.

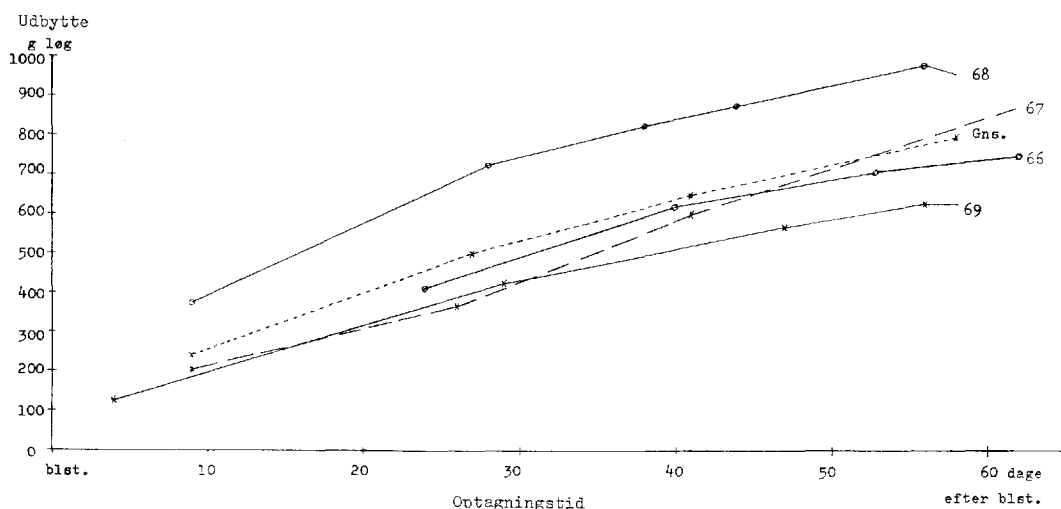

Fig. 1. Udbytte af 25 løg ved forskellige optagningstider.

	Drivløg ialt			
Ant. drivløg: af størrelserne	11	12	13	
Toppen fjernet 1 uge eft. blst.	4	0	0	4
» » 3 uger » »	95	23	0	118
» » 5 » » »	146	68	7	221
Toppen nedvisnet normalt..	145	108	45	298

Det ses heraf at den tidligste optagning gav så godt som ingen drivløg, og at antal drivløg og drivløgernes størrelse stiger ved senere optagning. Dette forhold er også belyst i et tidligere forsøg (Rasmussen 65). Det drejede sig dengang om forskellig optagningstid i forbindelse med den normale nedvisning. Det blev gennemført med 5 sorter og udbyttet i hkg og antal drivløg pr. ha blev:

hkg, i dette tilfælde var der 836, 962 og 1 022 drivløg pr. hkg ved de tre optagningstider.

Konklusion

En total ødelæggelse af tulipantoppen ved haglskade, brandskade eller lignende er desto alvorligere jo tidligere den indtræffer. I tidsrummet mellem blomstring og nedvisning følger vægtudbyttet en jævnt stigende kurve, og udbyttereduktionen skulle her være forholdsvis let at beregne, men der må tages hensyn til at selve avlen også har ringere værdi, hvis den er taget for tidlig op. Antal drivløg pr. hkg falder meget tydeligt ved for tidlig optagning, og ved optagning så tidlig som en uge efter blomstring

Antal forsøg	Sort	Optaget 10 dage før normal nedvisning		Ved normal nedvisning		Optaget 10 dage efter normal nedvisning	
		hkg	1000 stk.	hkg	1000 stk.	hkg	1000 stk.
5.	Rose Copland	148	131	155	152	156	160
4.	Topscore	111	92	122	124	128	142
2.	Oranje-Nassau.....	93	34	100	52	100	50
1.	Campfire Hill	87	27	99	48	111	87
1.	Korneforos	136	209	139	233	136	220
13.	Gennemsnit.....	122	102	131	126	134	137

Også her viser det sig, at den tidligste optagning ikke alene giver det mindste udbytte i hkg, men udbyttet er som foran nævnt også mindre værd. Det indeholder færre drivløg pr.

er der slet ingen drivløg. Ved skader i vækstsæsonen kan tabet reduceres noget ved at lade løgene ligge i jorden indtil normal optagningstid.

Tabel 1. Forsøg med forskellig optagningstid for tulipaner. Udbytte i g løg pr. parcel a 0,6 m²
Sort Danton. Størrelse 9. 25 løg pr. parcel. 2 fællesparceller

Lagt	1. optagning				2. optagning				3. optagning				normal opt.		
	Toppen fjernet	Optagning straks udbytte	Optagning senere	Udbytte	Toppen fjernet	Optagning straks udbytte	Optagning senere	Udbytte	Toppen fjernet	Optagning straks udbytte	Optagning senere	Udbytte	Toppen nedvisnet	Udbytte	
1966	300 g	13/6	381 g 387 -	21/7 465 -	464 g	29/6	568 g 593 -	21/7 689 -	662g	12/7	642 g 774 -	21/7 740 -	670 g	21/7	753 g 753 -
1967	300 g	22/5	200 - 200 -	19/7 220 -	220 -	8/6	380 - 320 -	19/7 390 -	410 -	23/6	590 - 620 -	19/7 560 -	670 -	19/7	860 - 1000 -
1968	300 g	22/5	340 - 380 -	12/7 420 -	380 -	10/6	690 - 780 -	12/7 740 -	700 -	20/6	720 - 840 -	12/7 880 -	840 -	8/7	890 - 1085 -
1969	250 a	27/5	140 - 110 -	18/7 150 -	140 -	21/6	400 - 360 -	18/7 540 -	440 -	9/7	520 - 610 -	18/7 590 -	590 -	18/7	629 - 629 -
Gns.	288 g		267 g	307 g		511 g	571 g			665 g	693 g				825g
t pr. ha	4,8		4,4	5,1		8,5	9,5			11,1	11,5				13,7
Tilv., %	0		±8	6		77	98			131	140				185

Statens Forsøgsstation, Aarslev.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1971 11,50 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELIKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 11.000 eksemplarer.